

REFERAT Oppvekstutvalget d. 21-04-2026

Mødedato Tirsdag d. 21. april 2026 kl. 16:00

Mødested Formannskapssalen

Indholdsfortegnelse

Møtedokumenter.....	3
Behandling av utvalgssak.....	10
Godkjenning av oppvekstutvalgets protokoll av 17.03.2026.....	11
Høringsuttalelse om integreringsstønad for nyankomne flyktninger.....	13
Involvering av foresatte i leseopplæringen på småtrinnet.....	18

Punkt .: Møtedokumenter

Bilag

Presentasjon kvalitetsmeldingen 2025

Rapport - oversiktsbilde barne- og ungdomskriminalitet

Orientering - Tilsyn og fravær - oppvekstutvalget 21.04.2026

Voietun barnehage svar på spørsmål

Komplett innkalling_ Oppvekstutvalget (21.04.2026)

Sakliste Oppvekstutvalget 21.04.2026

PROTOKOLL OPPVEKSTUTVALGET

Dato: 21.04.2026
Sted: Formannskapssalen
Behandlede saker: 17/26 - 19/26
Møtets varighet: Kl. 16.00 til 19.15
Møteleder: Leder i utvalg Arve Stokkelien

Til stede:

Arve Stokkelien (H)
Nicolai Østeby (H)
Ingrid Trønnes Mæhre (H)
Grethe Jakobsen Alver (H)
Silje Vårlid (KRF)
Ingen vara til stede
Jannicke Svaba Halvorsen (FRP)
Evren Ünal (MDG)
Heidi Johansen (SV)
Ian Martin Reed (INP)
Helén Rosvold Andersen (PP)

Forfall:

for Øistein Hatlebakk (FRP)

for Ida Branthus Hirst (AP)

Til stede fra administrasjonen:

Kristin Eidet Robstad, kommunaldirektør oppvekst
Svein Tore Kvernes, stabsleder oppvekst, plan og forvaltning
Eivind Eikeland, stabsleder oppvekst, fag og utvikling
Rune Opstad Heggdal, kommunalsjef skole/sfo
Jon Wergeland, kommunalsjef barn- og familie
Johanne Marie Benitez Nilsen, rådgiver Kultur og innbyggerdialog
Eva Sand, utvalgssekretær

Dessuten møtte:

Ronny Myrene, FUB/Komfug
Mariann Sieli, representant for ungdommens bystyre
Isabell Hoff, vara representant ungdommens bystyre
Heidy Døsvik, leder NAV

Orientering – Rapport «Oversiktsbilde barne- og ungdomskriminalitet

v/Johanne Marie Benitez Nilsen, rådgiver Kultur og innbyggerdialog

Innhold

- Metode og data
- Nettverk for risikoutsatt ungdom
- Utvikling i anmeldte forhold
- Utvikling i alder
- Utvikling i anmeldte forhold fordelt på kjønn
-
- Geografisk oversikt over anmeldelse i 2025
- Ungdomskriminalitet er blitt er konsentrert – noen få unge står for mye kriminalitet
- Gjengangere
- Utvikling i kriminalitetskategorier
- Utvalgte kriminalitetskategorier
- Anmeldte voldsforhold fordelt på alder
- Anmeldte ransforhold
- Ungdata om vold og trusler
- Anmeldte vinningsforholdt fordelt på alder
- Anmeldte narkotikaforhold fordelt på alder
- Anmeldte seksuallovbrudd fordelt på alder
- Tiltak
- Fortsatt utfordringer

Orientering – Tilsyn med politiattester og arbeidstilsynets tilsyn om vold og trusler

v/Rune Opstad Heggdal, kommunalsjef skole/sfo

Tilsyn

- Tilsyn fra Arbeidstilsynet
- Konklusjon
- Tilsyn fra statsforvalter
- Opplæringsforskriften
- Foreløpig tilsynsrapport

Orientering – Bekymringsfullt fravær og alvorlige læringsmiljøsaker

v/Rune Opstad Heggdal, kommunalsjef skole/sfo

- Bekymringsfullt skolefravær og aktive aktivitetsplaner
- Detaljer – utvikling over tid

Orientering – Kvalitetsmelding for oppvekst og videre behandlingsprosess

v/Eivind Eikeland, stabsleder oppvekst, fag og utvikling

Behandlingsplan

- Hva er en kvalitetsmelding?
- Kvalitetsmeldingen er en melding og ikke en plan.
- Hensikten med kvalitetsmeldingen
- Oppbygging av kvalitetsmeldingen for 2025
- Utfordringsbildet
- Bare dårlige nyheter?

- Hvordan er det å vokse opp i Kristiansand
- Oppvekstprofil Kristiansand 2026
- Tidlig innsats og forebygging
- Barndommens og ungdomstidens egenverdi
- Status innenfor satsingsområdet inkluderende og mangfoldig
- Hvordan kan vi gjenreise det pedagogiske og sosiale felleskapet til beste for alle barn og unge?
- Kvalitet i barnehagen
- Kvalitet i skolen
- Inkluderende praksis i barnehager og skoler
- Spesialpedagogisk hjelp i barnehagen
- ITO i skolen
- Demokrati og medborgerskap
- Inkludering av barn og elever med flerkulturell bakgrunn
- Status innenfor satsingsområdet skapende og kompetent
- Gjennomføring videregående opplæring
- Status innenfor satsingsområdet attraktiv og miljøvennlig
- Tilstandsrapporter for barnehage og skole
- Stø kurs i urolig sjø

17/26 Godkjenning av oppvekstutvalgets protokoll av 17.03.2026
(ark.nr. 2026000050)

Oppvekstutvalgets vedtak

Oppvekstutvalget godkjenner protokollen fra møtet 17.03.2026
(Enst.)

10 av 11 representanter til stede

18/26 Høringsuttalelse om integreringsstønad
(ark.nr. 2026001800)

Oppvekstutvalgets innstilling

1. Formannskapet slutter seg til høringsuttalelsen slik den fremgår av vedlegg, og ber om at uttalelsen oversendes Arbeids- og inkluderingsdepartementet som kommunens offentlige hørings svar.
(Enst.)

2. **Reglene for bosetting må strammes inn:** Flyktninger skal som hovedregel bli boende i sin første bosettingskommune. I dag kan man miste sosiale ytelser hvis man flytter fra første bosettingskommune før det har gått fem år. Kristiansand kommune ber regjeringen vurdere å utvide denne grensen til ti år, som et grep mot såkalt sekundærflytting. For mange kommuner er det en særlig utfordring at flyktninger flytter inn etter fem år - uten at det følger statlige midler med.

3. **Unngå høy konsentrasjon:** Kristiansand kommune ber regjeringen vurdere innføre en maksgrænse hvor flyktninger ikke kan bosettes i områder der andelen innvandrere overstiger 25 prosent.

4. **Reglene for familiegjenforening må strammes inn:** Kristiansand kommune ber regjeringen vurdere ytterligere skjerpelser i forsørgerkravet for flyktninger som søker familiegjenforening, samt krav til å lære norsk for de som blir gjenforent etter dansk modell.
(7/3)

10 av 11 representanter til stede

Forslag:

Repr. Heidi Johansen (SV) fremmet følgende tilleggsforslag i 6 punkter:

«1. Hensynet til barnets beste må tillegges avgjørende vekt ved utforming av en eventuell integrerings stønad. Barnetillegg bør gis for alle barn og nivået må utformes slik at ordningen ikke bidrar til økt barnefattigdom.

2. Det bør vurderes å opprettholde adgang til supplerende økonomisk sosialhjelp i særlige tilfeller, for å sikre forsvarlig livsopphold og ivareta barns behov.

3. Barnehage er en viktig integreringsarena, og at høy deltakelse bør sikres gjennom tilgjengelighet, informasjon og økonomiske ordninger. Videre må aktivitetsplikten være individuelt tilpasset og ta hensyn til helse, traumer, omsorgsansvar og den enkeltes forutsetninger.

4. Aktivitetsplikten bør inkludere frivillig sektor og kulturliv, ikke bare formell kvalifisering.

5. Gode kvalifiseringsløp, herunder norskopplæring og utdanning, er avgjørende for varig tilknytning til arbeidslivet, og at avkortningsreglene bør utformes slik at arbeid og utdanning gir reell økonomisk gevinst.

6. Vi ber Kristiansand kommune arbeide opp mot nasjonale myndigheter for å sikre at en eventuell integreringsstønad fullt ut dekker eventuelle økte kostnader.»

Repr. Nicolai Østeby (H) fremmet følgende tilleggsforslag

«1. **Reglene for bosetting må strammes inn:** Flyktninger skal som hovedregel bli boende i sin første bosettingskommune. I dag kan man miste sosiale ytelser hvis man flytter fra første bosettingskommune før det har gått fem år. Kristiansand kommune ber regjeringen vurdere å utvide denne grensen til ti år, som et grep mot såkalt sekundærflytting. For mange kommuner er det en særlig utfordring at flyktninger flytter inn etter fem år - uten at det følger statlige midler med.

2. **Unngå høy konsentrasjon:** Kristiansand kommune ber regjeringen vurdere innføre en maksgrænse hvor flyktninger ikke kan bosettes i områder der andelen innvandrere overstiger 25 prosent.

3. **Reglene for familiegjenforening må strammes inn:** Kristiansand kommune ber regjeringen vurdere ytterligere skjerpelser i forsørgerkravet for flyktninger som søker familiegjenforening, samt krav til å lære norsk for de som blir gjenforent etter dansk modell.»

Voteringer:

Kommunedirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt, vedtakets punkt 1. SV sitt tilleggsforslag punkt 1, 2, 3, 5 og 6 falt med 8 stemmer mot, mens 2 stemmer for (SV, MDG)

SV sitt tilleggsforslag punkt 4 falt med 7 stemmer mot, mens 3 stemte for (SV, MDG, FrP)

Høyre sitt tilleggsforslag punkt 1, 2 og 3 ble vedtatt med 7 stemmer, mens 3 stemte imot (SV, MDG, KrF) Vedtakets punkt 2, 3 og 4

19/26 Involvering av foresatte i leseopplæringen på småtrinnet
(ark.nr. 2025018955)**Oppvekstutvalgets vedtak**

Saken tas til orientering
(Enst.)

Oppvekstutvalget ber om at eldrerådet i kommunen presenteres for prosjektet Lyttevenn og involveres i videre arbeid.
(Enst.)

10 av 11 representanter til stede.

Forslag:

Leder Arve Stokkelien (H) fremmet følgende tilleggsforslag:
«Oppvekstutvalget ber om at eldrerådet i kommunen presenteres for prosjektet Lyttevenn og involveres i videre arbeid.»

Voteringer:

Oppvekstdirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt
Tilleggsforslaget fra Høyre ble enstemmig vedtatt

EVENTUELT:

Leder Arve Stokkelien (H) fremmet følgende forslag:

Vedtak:

Oppvekstutvalget ber om at følgende utredes som et alternativ i sak om fremtidig skolebehov på Grim og fremtidig organisering av kompetanseavdelinger.

-Alle barneskoleelever på Grim samles på Solholmen som bygges ut. Det utredes muligheter for å legge kompetanseavdelinger i ulike bydeler. Eksempelvis Nygård (som i dag, Vågsbygd, Sentrum og Øst. Hvorvidt disse skal/kan lokaliseres i tilknytning til skoler i områdene blir en del av vurderingen.
(Enst.)

10 av 11 representanter til stede

Forslag:

«Oppvekstutvalget ber om at følgende utredes som et alternativ i sak om fremtidig skolebehov på Grim og fremtidig organisering av kompetanseavdelinger.

-Alle barneskoleelever på Grim samles på Solholmen som bygges ut. Det utredes muligheter for å legge kompetanseavdelinger i ulike bydeler. Eksempelvis Nygård (som i dag, Vågsbygd, Sentrum og Øst. Hvorvidt disse skal/kan lokaliseres i tilknytning til skoler i områdene blir en del av vurderingen.»

Votering:

Høyre sitt forslag ble enstemmig vedtatt.

Leder Arve Stokkelien (H) ber om svar på følgende spørsmål

I økonomiplan 25 -28 ble det i desember 24 vedtatt å gi en million til tilbudet «Inn på tunet».

Er disse midlene videreført i budsjett for 2026?

I tilfelle, hvordan brukes de og hvordan vurderer kommunen at vi kan gjøre best mulig bruk av disse midlene? Her tenkes det på organisering.

En elev/gruppe/klassebesøk?

En dag i uken/hel uke?

Rune Opstad Heggdal, kommunalsjef skole/sfo svarte ut spørsmålene i møtet.

Repr. Jannicke Svaba Halvorsen (FrP) ber om svar på følgende spørsmål

Hva er planen for gamle Voie skole tomten?

I mellomtiden hvordan håndterer kommunen søppel, feiing og plenklipping.

Dette fordi at tomten er direkte nabo med en barnehage og mange barn bruke denne veien som skolevei.

Spørsmålen ble svart ut i møte av Svein Tore Kvernes, stabsleder oppvekst, plan og forvaltning.

Besvarelsen ble også vist via en presentasjon som vedlegges protkollen.

Møtet hevet.

Punkt .: Behandling av utvalgssak

Punkt 17/26: Godkjenning av oppvekstutvalgets protokoll av 17.03.2026

Bilag

Protokoll Oppvekstutvalget 17.03.2026

Dato 13. april 2026
Saksnr.: 2026000050-11
Saksbehandler Eva Sand
Godkjent av Kristin Eidet Robstad

Saksgang
Oppvekstutvalget

Møtedato
21.04.2026

Godkjenning av oppvekstutvalgets protokoll av 17.03.2026

[Oppvekstutvalget godkjenner protokollen fra møtet 17.03.2026](#)

Vedlegg:
Protokollen fra møtet 17.03.2026

Punkt 18/26: Høringsuttalelse om integreringsstønad for nyankomne flyktninger

Bilag

Vedtak RPF, 09042026, Sak 18/26, Høringsuttalelse om integreringsstønad

Vedtak Eldre, 09042026, Sak 17/26, Høringsuttalelse om integreringsstønad

Vedtak Form, 22042026, Sak 31/26, Høringsuttalelse om integreringsstønad

Vedtak HELSEUTV, 14042026, Sak 20/26, Høringsuttalelse om integreringsstønad

Høringsuttalelse fra Kristiansand kommune vedrørende forslag om integreringsstøn 5280201_3_1

Visuelt økonomiperspektiv

Saksfremlegg til høringsuttalelse om integreringsstønad fra Agder fylkeskommune

Dato 22. mars 2026
Saksnr.: 2026001800-3
Saksbehandler Jon Arne Karstensen
Godkjent av Kristin Eidet Robstad
Bernt Jørgen Stray
Camilla Bruna Dunsæd

Saksgang

Eldrerådet
Råd for personer med funksjonsnedsettelse
Helseutvalget
Oppvekstutvalget
Formannskapet

Møtedato

09.04.2026
09.04.2026
14.04.2026
21.04.2026
22.04.2026

Høringsuttalelse om integreringsstønad for nyankomne flyktninger fra Kristiansand kommune

Forslag til vedtak

[Formannskapet slutter seg til høringsuttalelsen slik den fremgår av vedlegg, og ber om at uttalelsen oversendes Arbeids- og inkluderingsdepartementet som kommunens offentlige høringsvar.](#)

Sammendrag

Kommunedirektøren foreslår at Kristiansand kommune i sitt høringsinnspill støtter hovedmålene i forslaget om integreringsstønad – å styrke arbeidslinjen, gi mer forutsigbare ytelser og forenkle regelverket – men peker på flere forhold som må avklares før innføring. Forslaget innebærer at introduksjonsstønad, økonomisk sosialhjelp og bostøtte erstattes av én integreringsstønad med nye satser, aktivitetsplikt i fem år og nasjonalt fastsatte botillegg. Kommunene får ansvar for forvaltning, oppfølging, avkorting og klage, og integreringstilskuddet justeres som del av finansieringen.

Det anbefales at reaksjoner ved manglende barnehagedeltakelse knyttes til aktivitet og ikke til barnehagedeltakelse i seg selv, og at det åpnes for dokumenterte unntak ved kapasitet, helse eller arbeidstid. Videre anbefales timeavkorting fremfor inntektsavkorting, med nasjonale krav til dokumentasjon og kontroll i en felles digital løsning.

For bosetting og boligøkonomi er det avgjørende at botillegg og satser samsvarer med reelle leiepriser, ellers kan bosettingskapasiteten i bykommuner svekkes og ventetiden i mottak øke. Forslaget innebærer et betydelig meransvar for kommunene gjennom hele femårsperioden, både i oppfølging, vedtaksforvaltning og kontroll. Dette forutsetter tydelige nasjonale rolleavklaringer og en finansieringsmodell som treffer lokale kostnader.

Det bes om at finansieringsmodellen fanger opp volum og sammensetning i målgruppen, inkludert familiegjenforente og sekundærbosatte, og at det utarbeides tilleggsnøkler for særlig

kostnadskrevende saker og høye boutgifter. Ekstratilskuddet bør forenkles og innrettes etter faktiske kostnader. Helsetiltak må kunne inngå i integreringsløp der det er nødvendig, og det bør fastsettes nasjonale maler for helt eller delvis unntak ved dokumenterte helse- og omsorgsbehov. For ungdom må det sikres sammenheng mellom integreringsprogram, NAVs ungdomsgaranti og ungdomsprogram, samt videregående opplæring, inkludert norskopplæring og grunnleggende ferdigheter.

Siden ordningen foreslås innført tidligst i 2028, er en nasjonal, finansiert implementeringsplan nødvendig for å håndtere overgangsperioden der to regelverk løper parallelt. Det anbefales også nasjonale indikatorer for arbeid, kvalifisering, levekår og kommunale kostnader, slik at utviklingen kan følges og tiltak justeres. Med disse avklaringene vil kommunen ha forutsetninger for å gjennomføre ordningen på en måte som ivaretar kvalitet, likebehandling og forutsigbarhet for deltakerne.

Vedlegg:

Høringsuttalelse fra Kristiansand kommune

Visuelt økonomiperspektiv / økonomimodell

Høringsnotat: forslag om integreringsstønad [Høring av forslag om integreringsstønad for nyankomne flyktninger - regjeringen.no](#)

KS' fagnotat [Fagnotat fra KS om ny integreringsstønad - Hjem](#)

Høringssvar fra Agder fylkeskommune

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Arbeids- og inkluderingsdepartementet har sendt på høring et forslag om å innføre en ny integreringsstønad for nyankomne flyktninger. Forslaget innebærer en omfattende omlegging av dagens økonomiske ordninger i integreringsarbeidet, der introduksjonsstønad, økonomisk sosialhjelp og statlig bostøtte for målgruppen erstattes av én samlet, individuell og skattepliktig stønad som gjelder i hele femårsperioden etter bosetting. Ordningen omfatter også nasjonale satser for barnetillegg og botillegg, nye regler for aktivitetsplikt og avkorting ved arbeid eller utdanning, og nedtrapping av stønaden over tid.

Kommunene får i forslaget et utvidet ansvar for å forvalte stønaden, aktivitetsplikten og tilhørende vedtak, dokumentasjon og kontroll. Samtidig foreslås endringer i integreringstilskuddet og overføringer fra bostøtte og rammetilskudd for å finansiere stønaden og kommunens oppgaver. Departementet legger til grunn at ordningen tidligst kan innføres fra 2028 og vil kreve betydelige systemmessige og administrative tilpasninger. Høringsfristen er satt av departementet, og saken legges frem for politisk behandling for å forankre kommunens innspill. Kristiansand kommune har fått innvilget utsatt frist for høringssvaret til 30. april 2026.

Kommunedirektørens hovedpunkter

Kristiansand kommune har flere hovedpunkter som høringsuttalelsen ber regjeringen sikre før innføring.

En finansieringsmodell som fanger opp volum og sammensetning (inkludert familiegjenforente og sekundærbosatte), med tilleggsnøkler for særlig kostnadskrevene saker og områder med høye boutgifter.

Årlig indeksjustering av botillegg og relevante satser etter dokumentert leieprisvekst, samt mulighet for mellomliggende justeringer ved brå/geografisk skjeve markedsendringer.

Nasjonal, finansiert implementeringsplan for overgangsperioden (to regelverk og avkortingsregimer parallelt) – med opplæring, systemtilpasninger og felles saksflyt.

Nasjonalt fagsystem som dekker hele femårsperioden (deltakelse, aktivitetsplikt, fravær, avkorting, flytting, ekstraordinære utgifter og nødhjelp) og integrerer mot NAV/IMDi/kommunale systemer.

Klare regler for flytting (selv-/sekundærbosetting og delvis flytting) med saksflyt, ansvarsdeling, stønads- og botilleggsregler som hindrer mellomromskostnader og ulik praksis.

Nasjonale maler/terskler for helt eller delvis unntak ved dokumenterte helse- og omsorgsbehov, og tydelig forankring av helsetiltak i kvalifiseringsløp der det er nødvendig. Avkortingsmodell basert på timeavkorting (arbeidede timer) fremfor inntektsavkorting, med standard for dokumentasjon og kontroll.

Samordning for ungdom 16–30 år mellom integreringsprogram, NAVs ungdomsgaranti og piloten for Ungdomsprogrammet, samt videregående opplæring (inkludert norsk/grunnleggende ferdigheter) med tydelige ansvarslinjer.

Forenklet ekstratilskudd innrettet mot faktiske kostnader, med sporbar kontroll gjennom nasjonalt fagsystem (uten nye revisjonskrav).

Nasjonale indikatorer for arbeid, kvalifisering, levekår/barn, bosettingsmønstre og kommunale kostnader for å følge utviklingen og justere virkemidler ved behov.

Vurdering

Forslaget har stor betydning for kommunens økonomi, bosettingskapasitet og tjenesteleveranse. Kommunens høringsuttalelse er bredt forankret administrativt og vektlegger gjennomførbarhet, likebehandling og rettssikkerhet. Det vedlagte visuelle økonomiperspektivet synliggjør endringene i finansieringsmodellen, herunder at bostøtte og sosialhjelp for målgruppen faller bort og at ansvaret samles i én stønad som kommunen skal forvalte. Før innføring må staten sikre at modell, satser, digital infrastruktur og overgangsplan faktisk gjør det mulig for kommunene å levere i tråd med lovens formål.

Samlet sett vurderes forslaget å ha betydelige faglige og økonomiske konsekvenser for kommunen, og høringsuttalelsen fremhever behovet for at staten sikrer en modell som er gjennomførbar, økonomisk treffsikker og faglig forsvarlig før innføring.

Konklusjon

Forslag til vedtak

Formannskapet slutter seg til høringsuttalelsen slik den fremgår av vedlegg, og ber om at uttalelsen oversendes Arbeids- og inkluderingsdepartementet som kommunens offentlige hørings svar.

Punkt 19/26: Involvering av foresatte i leseopplæringen på småtrinnet

Dato 13. april 2026
Saksnr.: 2025018955-5
Saksbehandler Eivind Eikeland
Godkjent av Kristin Eidet Robstad

Saksgang
Oppvekstutvalget

Møtedato
21.04.2026

Involvering av foresatte i leseopplæringen på småtrinnet

Forslag til vedtak

[Saken tas til orientering](#)

Sammendrag

I saksframlegg 18.11.2025 ble tiltakene Kristiansand kommune har iverksatt for å styrke foreldresamarbeidet om lesing på småtrinnet beskrevet og vurdert. Denne saken svarte ut vedtak i oppvekstutvalget 14.05.24.

Saken som ble lagt fram 18.11.25 ble sendt tilbake til administrasjonen, da oppvekstutvalget ønsket beskrivelser av flere tiltak som ikke omhandler foreldreinvolvering, men tiltak knyttet til leseopplæringen på småtrinnet generelt.

I dette saksframlegget blir ikke tiltak som ble beskrevet i sak 18.11.25 gjentatt, men saken beskriver tiltak som lyttevenn, foreldreressurser, nasjonal leselyststrategi, videreutdanning og revisjon av kommunens rammeverk for inkluderende språk og lesing.

Etter bestilling fra oppvekstutvalget 18.11.25 er det også laget et estimat over hva det vil koste om alle elever på 1.-4. trinn skal ha fysiske lærebøker.

Økonomiplanen for 2026-2029 gir tydelige føringer; koalisjonens vedtatte budsjettforslag skal bidra til å løfte skolen. Oppvekstdirektøren vurderer at å styrke leseopplæringen på småtrinnet er grunnleggende sentralt i dette arbeidet.

Gjennom å revidere kommunens rammeverk for inkluderende språk og lesing ønsker oppvekstdirektøren å styrke styring og likeverdig praksis, tydeliggjøre roller og ansvar, samt sikre at alle barn og elever får et systematisk og inkluderende tilbud som bidrar til økt læringsutbytte. Revisjonen skal bidra til å styrke foreldresamarbeidet og gi klare rammer for leseplaner, kartlegging, kvalitetsoppfølging og strategisk bruk av kompetanseheving.

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Oversendelsesforslag 16.01.2024:

Oppvekstutvalget ber administrasjonen forberede en sak om økt satsing på leseopplæringen i småskoletrinnet fra skolestart høsten 2024. Det bes spesielt om at saken fokuserer på en sterkere involvering av de foresatte og det settes ekstra fokus på å heve de aller svakeste leserne.

Vedtak oppvekstutvalget 14.05.2024

Oppvekstutvalget ser med bekymring på den negative utviklingen innen leseferdigheter. Utvalget mener at de foresatte på småskoletrinnet, i langt større grad enn i dag, bør trekkes inn i leseopplæringen, eksempelvis med forpliktende avtaler om lesetid hjemme eller andre avtaler som skolene opplever som hensiktsmessige. Utvalget anser at en hurtig og god kommunikasjon om leseopplæring mellom skole og hjem er viktig og ber administrasjonen vurdere om Visma-appen er et egnet verktøy for å få til dette.

Derfor ber utvalget administrasjonen komme tilbake med en sak høsten 24 som belyser hvordan småskoletrinnet har arbeidet for å inkludere de foresatte i den økte satsningen på leseopplæring.

(Enst.)

Vedtak oppvekstutvalget 18.11.2025

Saken sendes tilbake til administrasjonen.

(Enst.)

Tiltak for å forsterke foreldresamarbeidet om lesing på småtrinnet

I saksframlegg 18.11.2025 ble det beskrevet hvilke tiltak Kristiansand kommune har iverksatt for å styrke foreldresamarbeidet om lesing på småtrinnet.

Sentrale tiltak som ble omtalt og evaluert var:

- Informasjon og forventningsavklaring gjennom ukeplaner, utviklingssamtaler og foreldremøter.
- Prosjektet READ Agder, som inneholder ressurser for daglig høytlesing og dialogisk lesing, veiledningsmaterieell med konkrete tips til foreldre, lesebag med bøker og bokkasser til ulike aldersgrupper.
- Skolebibliotek som ressurs gjennom å være møteplass for foreldre og barn, med arrangementer og veiledning i høytlesing.

Utredning av andre tiltak på bakgrunn av behandling av saken i oppvekstutvalget 18.11.25

Fysiske lærebøker på småskoletrinnet

Det er et noe ujevnt bilde når det gjelder tilgang på fysiske lærebøker i småskolen. Noen fag og trinn har gjennomgående god dekning, mens andre fag i stor grad mangler fysiske bøker og er enten digitalt basert eller uten systematiske læremidler.

Norskfaget har gjennomgående god dekningsgrad på 1.-4. trinn ved de fleste skolene. Mange rapporterer 100 % dekning av grunnbøker på alle trinn. Arbeidsbøker finnes ofte, men i noe varierende grad (særlig på 3.-4. trinn). Enkelte skoler bruker engangsbøker, nivå-differensierte småbøker eller kombinasjoner av bøker, men fortsatt i fysisk format.

Matematikk har også høy dekningsgrad. Mange skoler rapporterer full dekning av enten grunnbok, øvebok eller en kombinasjon. En del skoler har valgt digitale løsninger, men disse brukes i kombinasjon med fysiske bøker.

I engelsk har noen skoler full dekning på alle trinn. Mange skoler mangler tekstbok på 1.-2. trinn, eller har bare arbeidsbok. Flere rapporterer delvis dekning (50-80 %), spesielt på 3.-4. trinn.

I naturfag, samfunnsfag og KRLE er det gjennomgående lav dekning med fysiske lærebøker. Noen få skoler har delvis dekning på 3.-4. trinn (ofte 50 %).

Totalt sett finner man forskjeller mellom skoler. Noen har helhetlige og sammenhengende læreverk på alle trinn og i alle fag. På andre skoler finnes det ulike forlag på ulike trinn, pågående skifte av læreverk eller manglende bøker i flere fag. Flere skoler beskriver at de er i overgang eller prosess, med behov for nyanskaffelser for å få sammenheng i læreverkene.

Det er komplisert å lage et nøyaktig estimat for hvor mye det vil koste dersom alle elever på 1-4 skal ha fysiske lærebøker i alle fag, det vil si norsk, matematikk, engelsk, naturfag, samfunnsfag og KRLE. Estimater inkluderer engangs skrivebøker i fag og på trinn der det er relevant og tilgjengelig, i tillegg til lærerveiledninger. Estimater tar utgangspunkt i at lærebøker vanligvis varer i ca. fem år med tanke på slitasje og at bøker også kan bli utdaterte når det gjelder innhold.

Estimatet viser at full dekning med lærebøker i alle fag på 1.-4. trinn vil koste ca. 7 mill. årlig. Regnskapstall viser at skolene har brukt omtrent ca. 4,5 mill. årlig i gjennomsnitt de siste fire årene på lærebøker på 1.-4. trinn. Det er noe usikkerhet knyttet til dette tallet ettersom regnskapet bare viser hva skolene har brukt totalt på fysiske lærebøker og ikke hvor mye som er brukt på ulike klassetrinn. Estimater tar utgangspunkt i at 65 % av utgiftene til fysiske lærebøker i kommunen er knyttet til 1.-4. trinn.

Det ble også lagt inn 1,050 mill. årlig til fysiske lærebøker i økonomiplan for 2026-2029. Dette betyr at dersom skolene på sikt skal ha råd til lærebøker i alle fag på 1.-4. trinn, så vil det koste ca. 1,5 mill. mer årlig enn det skolene bruker i dag.

Lyttevenn

Oppvekstdirektøren gjennomførte en undersøkelse blant skolene om lese- og lyttevennordningen i februar 2026. Et stort flertall av skolene ønsker en slik ordning. Skolene begrunner dette med at lyttevenner bidrar til økt leseglede, trygghet og motivasjon hos elevene. Mange elever får lite høytlesing hjemme, og møte med en voksen som har tid og ro til å lytte, beskrives som et viktig supplement til skolens egen leseopplæring. Flere skoler peker på at ordningen styrker elevenes leseutvikling og leseflyt gjennom mer individuell oppfølging, mengdetrening og samtaler om tekst. Voksne som kommer inn som lyttevenner gir også økt kapasitet i undervisningen, noe som igjen gir rom for bedre organisering og tettere oppfølging av enkeltelever. I tillegg omtales ordningen som et viktig sosialt tiltak som skaper fine relasjoner mellom elever og eldre i lokalmiljøet.

Flere skoler har erfaringer med lyttevenner fra tidligere eller nåværende ordninger. Erfaringene beskrives gjennomgående som svært positive. Det er mest vanlig at pensjonerte lærere eller tidligere ansatte kommer fast én eller to ganger i uken for å høre elever lese. Flere skoler uttrykker ønske om å videreføre eller gjenoppta ordningen, men peker samtidig på et behov for rekruttering av nye frivillige etter hvert som eksisterende lyttevenner slutter.

De få skolene som ikke ønsker ordningen, begrunner dette med forhold knyttet til elevgruppen, eksisterende praksis eller administrative hensyn. Tiltaket medfører administrativ oppfølging knyttet til politiattest, taushetsplikt og organisering.

Samtidig peker flere skoler – både positive og mer avventende – på viktigheten av en forutsigbar og tydelig struktur dersom ordningen skal fungere godt. De understreker behovet for klare rammer, oppfølging av frivillige og god håndtering av personvern og sikkerhet.

Lyttevenn vil bli tatt opp som sak på temamøte for frivillige organisasjoner våren 2026. Dersom frivillige organisasjoner ønsker å bidra i dette arbeidet, vil de bli koplet opp mot aktuelle skoler.

Foreldreressurser

[Foreldreressursen](#) som er utviklet innenfor rammeverket *Inkluderende språk og lesing i Kristiansand* er et målrettet virkemiddel for å styrke barn og unges språklige og faglige utvikling gjennom et tettere og mer kunnskapsbasert samarbeid mellom hjem, barnehage og skole. Ressursen bygger på en tydelig forståelse av at foresatte er barnets viktigste språkmodeller, og at språkutvikling skjer kontinuerlig i hverdagslige situasjoner – lenge før og langt utover den formelle lese- og skriveopplæringen i skolen.

Innholdet i foreldreressursen gir foresatte konkrete og praksisnære råd om hvordan de kan støtte barnas språk- og leseutvikling i daglig samspill. Det legges særlig vekt på betydningen av samtaler, høytlesing og felles refleksjon rundt opplevelser, tekst og bilder. Ressursen understreker at aktive voksne, som setter ord på handlinger, følelser og erfaringer, bidrar til å utvikle barnas ordforråd, begrepsforståelse og evne til å uttrykke seg. Høytlesing fremheves som et sentralt tiltak – ikke bare for de yngste barna, men også for elever som har lært å lese selv – fordi det gir tilgang til et rikere språk og mer komplekse tekster enn barnet ofte møter på egen hånd.

Foreldreressursen har også et tydelig inkluderende perspektiv. Flerspråklighet forstås som en ressurs, og foresatte med et annet morsmål enn norsk oppmuntres til å bruke dette aktivt i hjemmet. Et godt utviklet førstespråk ses som et viktig fundament for videre språklæring og skolefaglig utvikling. På denne måten bidrar ressursen til å utjevne forskjeller og støtte kommunens ambisjon om tidlig innsats, sosial utjevning og likeverdige opplæringsmuligheter for alle barn og unge.

Samlet sett er foreldreressursen et lavterskel forebyggende og kunnskapsbasert tiltak som forankrer språk- og leseopplæring i hele utdanningsløpet. Foreldreressursen kan sees i sammenheng med videreføring av Read-satsingen i Kristiansand, slik Read ble beskrevet i saksframlegget 18.11.2025.

Støtte til skoler med mange elever på laveste mestringsnivå

Kommunen har som skoleeier ansvar for å sikre at alle elever får et likeverdig og forsvarlig opplæringstilbud, i tråd med opplæringsloven og nasjonale mål for grunnopplæringen. Når resultater over tid viser at en skole har en høy andel elever på lavt mestringsnivå i lesing, er det behov for en systematisk og målrettet oppfølging fra skoleeier for å styrke elevenes læring, redusere forskjeller i læringsutbytte og bidra til varig kvalitetsutvikling i skolens praksis.

Skoleeiers oppfølging tar utgangspunkt i en samlet analyse av skolens situasjon. Resultater fra nasjonale prøver ses i sammenheng med elevundersøkelsen og annen relevant informasjon, som omfang av vedtak om individuelt tilrettelagt opplæring, elevenes språklige forutsetninger, lærerens kompetanse og skolens økonomiske forutsetninger. Det er særlig viktig å vektlegge utvikling over tid og vurdere resultatene i lys av skolens rammebetingelser.

Skoleeier følger opp alle skoler i den årlige kvalitetsdialogen med skoleledelsen. Før kvalitetsdialogen har skolene skriftliggjort sine egne vurderinger av resultatene, kvaliteten i opplæringen og hvordan undervisningen er organisert og fulgt opp. Styringsdialogen er utviklingsorientert og preget av støtte og veiledning og ikke kontroll alene.

Når behov er identifisert, forsøker skoleeier å gi målrettet støtte til skolene. Dette kan innebære støtte til utvikling av god begynneropplæring i lesing, styrking av leseopplæringen på alle trinn og forbedring av skolens rutiner for

kartlegging og oppfølging. Skoleeier kan legge til rette for relevant kompetanseheving gjennom etter- og videreutdanning, bruk av ressurspersoner i oppvekstdirektørens stab, eller samarbeid med PP-tjenesten og UiA. Tiltakene skal være forsknings- og erfaringsbaserte og integrert i skolens ordinære arbeid, slik at de bidrar til varig endring av praksis.

Et sentralt element i skoleeiers oppfølging er å styrke skolens profesjonsfellesskap. Skoleeier forsøker å støtte skolene i å utvikle felles forståelse for god leseopplæring, felles planlegging og systematisk erfaringsdeling. Arbeid med analyse av elevers leseutvikling, kollegaveiledning og refleksjon over undervisningspraksis er viktige virkemidler for å heve kvaliteten over tid. Skoleledelsens rolle i å lede dette arbeidet er avgjørende, og skoleeier har gode systemer for å styrke skoleledernes kompetanse innen pedagogisk ledelse.

Oppfølgingen skal forankres i tydelige og realistiske mål, avtalt mellom skoleeier og skole. Målene knyttes både til elevenes progresjon i lesing og til utvikling av skolens praksis. Skoler med vedvarende svake resultater kan ha behov for tettere oppfølging over tid, med hyppigere dialog og justering av tiltak. Samtidig vet vi at det som fungerer på en skole ikke nødvendigvis fungerer på en annen, så oppfølgingen må være differensiert og ta hensyn til lokale forutsetninger.

Nasjonal leselyststrategi

I 2024 ble det satt i gang en nasjonal satsing på lesing: *Sammen om lesing 2024-2030*. Det er et behov for å gjøre et felles løft i hele Norge for økt leselyst og økte leseferdigheter blant barn og unge. Satsingen består av brede tiltak med faglige ressurser, tilskuddsordninger til skolebibliotek, økt tilgang til trykte lærebøker og styrking av leseopplæringen i skolen. Kristiansand kommune har søkt og fått midler til styrking av skolebibliotekarbeidet i 2025, og søkt om midler til videreføring av den lokale satsingen også i 2026. Svar på søknaden ventes før sommeren.

Kommunen vil få tilskudd til flere bøker på skolebiblioteket gjennom ordningen. Satsingen i Kristiansand består av kompetanseheving av skolebibliotekarene eller dedikerte leselærere. Det blir satt av ekstra ressurs på alle skoler til å kunne delta på samlinger, og til å kunne gjennomføre tiltak på egen skole. Overskriften er pedagogisk bruk av skolebiblioteket. Den kommunale planen *Inkluderende språk og lesing* skal løftes på alle skoler til å bli en støtte i arbeidet med å skape skolens lokale leseplan for leseutvikling og leselyst. Deltagerne forplikter seg til å gjøre analyser sammen med skoleledelsen av kvaliteten på leseopplæringen. På samlingene brukes skoler med god praksis på lesing til inspirasjon og konkrete tips til alle deltagerne.

Gjennom satsingen ønsker kommunen å gjøre et felles løft, bort fra gode enkeltlærere, mot et system for et bærekraftig, systematisk arbeid med lesing.

Videreutdanning

Kompetanseheving innenfor begynneropplæringen har vært et prioritert område innenfor ordningen for videreutdanning av lærere. Siden 2020 er det 80 lærere som har tatt videreutdanningen på 30 studiepoeng.

Det er også lærere som har tatt videreutdanning i norsk, norsk som andrespråk, og spesialpedagogikk, som er viktig kompetanse for å skape god kvalitet i leseopplæringen på småtrinnet.

Ordningen for videreutdanning skal ta utgangspunkt i lokale behov og lærere ved skoler som har behov for å styrke leseopplæringen blir prioritert av skoleeier.

Revisjon av rammeverk for inkluderende språk og lesing

Oppvekstdirektøren har satt i gang en evaluering av gjeldende rammeverk for *Inkluderende språk og lesing i Kristiansand*. Evalueringen viser så langt at det avdekkes variasjoner i hvordan planen operasjonaliseres i praksis, særlig når det gjelder tydelige forventninger til progresjon, ansvar for implementering og systematisk oppfølging på skole- og kommunenivå. Det er også identifisert behov for større grad av konkretisering, felles struktur og tydeligere sammenheng mellom kartlegging, tiltak og kvalitetsutvikling.

Med en revidert leseplan ønsker oppvekstdirektøren å styrke styring og likeverdig praksis, tydeliggjøre roller og ansvar, samt sikre at alle barn og elever får et systematisk og inkluderende tilbud som bidrar til økt læringsutbytte. I arbeidet med revisjonen vil det være særlig viktig å legge vekt på helhetlig progresjon 0–16 år, trinnvise og praktisk anvendbare leseplaner, tydelige krav til implementering og ledelsesoppfølging, klare rammer for kartlegging og kvalitetsoppfølging og strategisk bruk av kompetanseheving.

Vurdering

Data forteller at leseferdighetene til elevene på småtrinnet i Kristiansand over tid er omtrent som i resten av landet. Det gjelder både gjennomsnitt og andel elever på de ulike mestringsnivåene. Som i resten av landet er det forskjeller mellom skoler, hovedsakelig fordi det er sterk samvariasjon mellom elevenes leseferdigheter og deres sosioøkonomiske bakgrunn. Totalt sett kan man si at resultatene på nasjonale prøver i lesing på 5. trinn i Kristiansand er som forventet. Nasjonale og internasjonale undersøkelser viser likevel utviklingstrekk som gjør at det er helt nødvendig å intensivere arbeidet for å styrke elevenes leseferdigheter.

Økonomiplanen for 2026-2029 gir tydelige føringer; koalisjonens vedtatte budsjettforslag skal bidra til å løfte skolen. Oppvekstdirektøren vurderer at å styrke leseopplæringen på småtrinnet er grunnleggende sentralt i dette arbeidet.

En forbedring av elevens leseferdigheter skjer ikke gjennom enkeltstående og fragmenterte tiltak, men gjennom en helhetlig og systematisk tilnærming. Tiltakene som er beskrevet i saksframlegg 14.05.24 og 18.11.25 og i dette

saksframlegget må inngå i en sammenheng for å kunne utfylle og forsterke hverandre.

Gjennom å revidere kommunens rammeverk for inkluderende språk og lesing vil oppvekstdirektøren styrke styring og likeverdig praksis, tydeliggjøre roller og ansvar, samt sikre at alle barn og elever får et systematisk og inkluderende tilbud som bidrar til økt læringsutbytte. Revisjonen skal bidra til å styrke foreldresamarbeidet og gi klare rammer for leseplaner, kartlegging, kvalitetsoppfølging og strategisk bruk av kompetanseheving.

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

Saken tas til orientering.